

Valsts kanceleja

NEVALSTISKO ORGANIZĀCIJU UN MINISTRU KABINETA
SADARBĪBAS MEMORANDA ĪSTENOŠANAS PADOME

Brīvības bulvāris 36, Rīga, LV-1520, tālr. 67082949, e-pasts nvo@mk.gov.lv, www.mk.gov.lv

**Nevalstisko organizāciju un Ministru kabineta sadarbības memoranda
īstenošanas padomes
Finanšu (budžeta) un nodokļu darba grupas protokols Nr. 2 (Nr. 5.3.4./2)**

2026. gada 23. martā
attālināti MS Teams platformā

Sēdi vada:

Agita Pleiko – Nevalstisko organizāciju un Ministru kabineta sadarbības memoranda īstenošanas padomes locekle, biedrības "Vidusdaugavas NVO centrs" valdes priekšsēdētāja

Sēdē piedalās darba grupas locekļi:

1. Alise Vītola – biedrības "Lab Futura" pārstāve
2. Andris Bērziņš – biedrības "Latvijas Samariešu apvienība" vadītājs
3. Karina Pētersone – biedrības "Latvijas Nacionālās bibliotēkas Atbalsta biedrība" direktore, biedrības "Rīgas Latviešu biedrība" valdes locekle
4. Mikus Zelmenis – biedrības "Latvijas Kvalitātes biedrība" valdes priekšsēdētājs
5. Zane Legzdiņa-Joja – Valsts kancelejas Valsts pārvaldes politikas departamenta konsultante sabiedrības līdzdalības jautājumos
6. Māris Spilve – Sabiedrības integrācijas fonda Administratīvā un finanšu departamenta direktors
7. Inese Bindemane – Valsts ieņēmumu dienesta Nodokļu pārvaldes direktora vietniece
8. Jeļena Šaicāne – Latvijas Republikas Kultūras ministrijas Saliedētas sabiedrības politikas departamenta direktore
9. Ludmila Jevčuka – Finanšu ministrijas Budžeta politikas attīstības departamenta Budžeta metodoloģijas nodaļas vadītāja
10. Diāna Šadurska – Finanšu ministrijas Nodokļu administrēšanas politikas un ēnu ekonomikas ierobežošanas koordinācijas departamenta Sabiedrības interešu politiku nodaļas vecākā eksperte

Citi sēdes dalībnieki:

Elīna Grīnhofa – biedrība "Latvijas Pilsoniskā alianse"
Antra Skuja – Uzņēmumu reģistrs
Baiba Vasele – Uzņēmumu reģistrs
Ramona Skakunova – Centrālās statistikas pārvalde
Sarmīte Prole – Centrālās statistikas pārvalde
Inese Medne – Centrālās statistikas pārvalde

Protokolē:

Amālija Brūvere – biedrības "Latvijas Pilsoniskā alianse" Pilsoniskā dialoga programmas koordinatore

Sēdi sāk plkst. 14.02

Sēdes darba kārtība:

	Jautājums	Ziņo/ uzaicinātie
1.	Par 23.03.2026. sēdes darba kārtības apstiprināšanu	Agita Pleiko Biedrības "Vidusdaugavas NVO centrs" valdes priekšsēdētāja, Memoranda padomes locekle
2.	Par datu pārnesi, gada pārskatiem un uzlabojumiem	Antra Skuja Uzņēmumu reģistra Informācijas sistēmu uzturēšanas nodaļas vadītāja Baiba Vasele Uzņēmumu reģistra Informācijas tehnoloģiju un atbalsta nodaļas sistēmanalītiķe
3.	Par datu pārnesi, gada pārskatiem un uzlabojumiem	Ramona Skakunova Centrālās statistikas pārvaldes Statistikas datu apstrādes departamenta direktore Sarmīte Prole Centrālās statistikas pārvaldes Uzņēmējdarbības statistikas departamenta direktore Inese Medne Centrālās statistikas pārvaldes Makroekonomiskās statistikas departamenta direktora vietniece
4.	Aptauja biedrībām un nodibinājumiem par gada pārskatiem	Mikūs Zelmenis Biedrības "Latvijas Kvalitātes biedrība" valdes priekšsēdētājs
5.	Par priekšlikumiem valsts budžeta prioritātēm 2027. gadam	Agita Pleiko Biedrības "Vidusdaugavas NVO centrs" valdes priekšsēdētāja, Memoranda padomes locekle
6.	Dažādi:	Latvijas Pilsoniskā alianse Agita Pleiko Biedrības "Vidusdaugavas NVO centrs"

	- pozīcija par pilsoniskās sabiedrības iesaisti publiskā finansējuma plānošanā - nākamās sēdes darba kārtība un datums	valdes priekšsēdētāja, Memoranda padomes locekle
--	---	--

1. jautājums

Par 23.03.2026. sēdes darba kārtības apstiprināšanu

Ziņo: A. Pleiko

Lēmums:

Apstiprināt 23.03.2026. sēdes darba kārtību.

2. un 3. jautājums

Par datu pārnesi, gada pārskatiem un uzlabojumiem

Ziņo: A. Skuja, B. Vasele, R. Skakunova, S. Prole, I. Medne

Izsakās: A. Pleiko, M. Zelmenis, I. Bindemane, A. Brūvere, A. Vītola, A. Bērziņš, J. Šaicāne

Tiek apspriesti darba grupas uzdotie jautājumi un Uzņēmumu reģistra (UR) rakstiski sniegtās atbildes (pielikumā). UR pārstāves norāda, ka UR nesaņem datus no Valsts ieņēmumu dienesta (VID) iesniegtajām atskaitēm un tos arī neizmanto savā darbībā. UR izmanto tikai biedrību un nodibinājumu gada pārskatus, no kuriem automatizēti iegūst informāciju par organizāciju darbības jomu no vadības ziņojuma un attiecīgi veic ierakstus reģistrā. Papildus tas nodrošina gada pārskatu publiskošanu UR informācijas portālā, kā arī publicē finanšu datus un darbības jomas atvērto datu portālā. UR pārstāves uzsver, ka neveic šo datu analīzi, jo normatīvie akti tam šādu pienākumu neparedz, un tā loma ir informācijas publiskošana, nevis izvērtēšana. Attiecībā uz normatīvo regulējumu tas atsaucas uz Ministru kabineta noteikumiem par darbības jomu klasifikāciju un gada pārskatu iesniegšanas kārtību, kas nosaka tā funkcijas. Par mašīnlasāmiem datiem UR norāda, ka šobrīd nav identificējis papildu vajadzības.

Komentējot situāciju, ka šobrīd ir salīdzinoši viegli īstenojams biedrību un nodibinājumu reiderisms, iesniedzot UR B3 veidlapu ar jaunu fiktīvu valdi un izrakstu no fiktīvas biedru sapulces protokola, A. Priede norāda, ka UR kompetencē nav faktu pārbaude. Šādām situācijām UR piedāvā bezmaksas pakalpojumu “Reģistrēto un pieteikto izmaiņu ziņotājs”, kur iespējams sekot konkrētam tiesību subjektam un saņemt paziņojumus par tam pieteiktajām un reģistrētajām izmaiņām. Ja izmaiņas ir nepamatotas vai fiktīvas, subjekta izpildinstitūcija var vērsties UR ar iesniegumu vai protestu.

Darba grupas biedrs diskusijā norāda uz pieredzi ar prettiesisku biedrības pārņemšanu, kurā, neskatoties uz iesniegumiem par iespējami viltotiem dokumentiem, UR attiecīgās izmaiņas tomēr reģistrējis. Tiek paustas bažas, ka praksē esošie mehānismi biedrību aizsardzībai pret reiderismu var nebūt pietiekami.

Centrālā statistikas pārvalde (CSP) skaidro, ka biedrības tiek apsekotas salīdzinoši maz un

pamatā tiek izmantoti gada pārskatu dati, kas saņemti administratīvajos datos. Papildus atsevišķos gadījumos tiek izsūtītas statistikas veidlapas, piemēram, izmaksu struktūras novērtēšanai nacionālo kontu vajadzībām, darba samaksas analīzei lielākām organizācijām, kā arī ārējās tirdzniecības vai pētniecības aktivitāšu novērtēšanai. Šie apsekojumi notiek izlases kārtībā vai pēc noteiktiem sliekšņiem (piemēram, nodarbināto skaits), un mērķis ir nodrošināt datus makroekonomiskajiem rādītājiem, tostarp iekšzemes kopprodukta aprēķiniem. CSP uzsver, ka cenšas neapgrūtināt organizācijas un izmanto administratīvos datus, cik vien iespējams, bet papildu dati nepieciešami detalizētai ekonomikas struktūras analīzei. Normatīvais pamats un datu izmantošanas mērķi ir pieejami katras veidlapas aprakstā CSP mājaslapā. Par mašīnlasāmiem datiem CSP norāda, ka esošais datu apjoms ir pietiekams un papildu strukturēšana šobrīd nav prioritāra.

Diskusijā darba grupas dalībnieki uzsver, ka pastāv neskaidrība par to, cik lielā mērā valsts iestādes faktiski analizē biedrību iesniegtos datus, īpaši attiecībā uz mazām organizācijām. Tiek pausts viedoklis, ka daļa datu var tikt iesniegti formāli, bez būtiskas izmantošanas. Vienlaikus tiek norādīts, ka gada pārskati primāri ir pašu organizāciju vajadzībām un atbildība par to saturu gulstas uz organizāciju vadību un revīzijas institūcijām. CSP un VID pārstāvji uzsver, ka dati tomēr tiek izmantoti – gan nodokļu administrēšanai, gan statistikai, gan makroekonomiskajiem aprēķiniem. Dalībnieki arī diskutē par administratīvā sloga samazināšanas iespējām, datu atkārtotas izmantošanas uzlabošanu un nepieciešamību izvērtēt, vai visas pieprasītās informācijas vienības ir lietderīgas.

Lēmums:

1. Pieņemt zināšanai visu pušu sniegto informāciju.
2. Centrālā statistikas pārvalde informēs Latvijas Pilsonisko aliansi par plānotajiem pasākumiem administratīvā sloga samazināšanai biedrībām, īpaši attiecībā uz veidlapu “1-izmaksa” (V1).
3. Uzņēmumu reģistrs pēc sanāksmes nosūtīs rakstveidā atbildes uz saņemtajiem jautājumiem.
4. Pieņemt zināšanai, ka Centrālās statistikas pārvaldes veidlapu katalogs ir pieejams šajā vietnē: https://www.csp.gov.lv/lv/katalogs?gads_catalog_vid_1%5B385004%5D=385004.
5. Dot uzdevumu sekretariātam nosūtīt e-pastu Centrālās statistikas pārvaldes kontaktpersonai Inesei Mednei, lai noskaidrotu, kur var redzēt biedrību un nodibinājumu ietekmi uz Iekšzemes kopproduktu (IKP).
6. Aicināt Finanšu ministriju sagatavot preses relīzi par publisko pārskatu “Par sabiedriskā labuma organizāciju darbību un aktualitātēm 2024. gadā”.

4. jautājums

Aptauja biedrībām un nodibinājumiem par gada pārskatiem

Ziņo: M. Zelmenis

Izsakās: A. Pleiko, A. Vītola, K. Pētersone, I. Bindemane, A. Brūvere, J. Šaicāne, A. Bērziņš

Darba grupa apsprieda M. Zelmeņa sagatavoto aptaujas melnrakstu.

Lēmums:

Lūgt M. Zelmeni apkopot darba grupas priekšlikumus un nosūtīt darba grupai atjaunotu aptauju vienas nedēļas laikā.

5. jautājums

Par priekšlikumiem valsts budžeta prioritātēm 2027. gadam

Ziņo: A. Pleiko
Izsakās: A. Brūvere, A. Bērziņš, L. Jevčuka, M. Spilve

Darba grupa uzsver nepieciešamību vienoties par kopīgiem priekšlikumiem un to virzīšanas kārtību. Latvijas Pilsoniskā alianse apkopos pieejamo informāciju par finansējumu un izstrādās nostājas dokumentu, kurā tiks integrēti darba grupu priekšlikumi. Dalībniekiem tiek norādīts izmantot izsūtīto tabulu ar pieejamo finansējumu kā pamatu priekšlikumu izstrādei.

Diskusijā dalībnieki uzsver, ka priekšlikumiem jābūt saskaņotiem ar valdības prioritātēm, kā arī jāparedz ne tikai jaunu iniciatīvu finansēšana, bet arī esošo programmu pārskatīšana un iespējama resursu pārdale. Tiek akcentēta nepieciešamība stiprināt biedrību un nodibinājumu iesaisti budžeta plānošanā un nodrošināt savlaicīgu un jēgpilnu līdzdalību.

Lēmums:

1. Pieņemt zināšanai visu pušu sniegto informāciju.
2. Darba grupa iesniegs priekšlikumus par 2027. gada budžeta prioritātēm līdz 3. aprīlim, izmantojot koplietojamu dokumentu.

6. jautājums
Dažādi

Ziņo: E. Grīnhofa, A. Pleiko

Darba grupa tiek informēta, ka Sabiedrības iesaistes un atvērtās pārvaldības darba grupa ir apstiprinājusi pozīciju par sabiedrības iesaisti publiskā finansējuma plānošanā. Tā balstās principos: dialogs, savlaicīgums, detalizācija un atklātība. Šo pozīciju prezentēs Memoranda padomē.

Mērķis ir panākt, lai informācija par budžeta veidošanu tiktu atklāta pietiekamā detalizācijas pakāpē, ļaujot kompetentām biedrībām un nodibinājumiem jēgpilni iesaistīties plānošanas procesā, nevis tikai uzzināt par jau pieņemtiem lēmumiem.

Lēmums:

1. Pieņemt zināšanai visu pušu sniegto informāciju.
2. Izsūtīt darba grupai pozīcijas dokumentu iepazīšanai un komentēšanai, paredzot iespēju turpināt diskusiju gan rakstiski, gan Memoranda padomes sēdē.

Sēdi slēdz: plkst. 16.30

Sēdi vadīja: (paraksts*) A. Pleiko

Sēdi protokolēja:
biedrības "Latvijas Pilsoniskā alianse" Pilsoniskā dialoga programmas koordinatore (paraksts*) A.Brūvere

* Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu

Protokols sagatavots, veicot valsts pārvaldes deleģēto uzdevumu – Nevalstisko organizāciju un Ministru kabineta sadarbības memoranda īstenošanas padomes sekretariāta darbības nodrošināšana, kas tiek īstenots ar Valsts kancelejas finansiālu atbalstu no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem.